

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

nr. _____

din _____ 2015

**referitor la aprobarea proiectului de lege
privind standardizarea națională**

În scopul armonizării legislației în domeniul standardizării GUVERNUL

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind standardizarea națioanlă.

PRIM-MINISTRU

Valeriu STRELEȚ

Contrasemnează:

Ministrul Economiei

Stephane Christophe BRIDE

Ministrul Justiției

Vladimir CEBOTARI

Proiectul legii cu privire la standardizarea națională

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege stabilește cadrul legal pentru organizarea activității de standardizare națională și transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Standardizarea este un factor important ce influențează pozitiv asupra competitivității economice, schimburilor comerciale, creșterii concurenței produselor pe piață, utilizării eficiente a resurselor, protecției intereselor consumatorilor, ocrotirii sănătății oamenilor și protecției mediului.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de aplicare

Prezenta lege se aplică activității de standardizare națională.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se folosesc următoarele noțiuni principale:

aplicare a unui standard – utilizarea standardului în sfera de producție, servicii, comerț, achiziții publice, activități de supraveghere a pieței și în alte domenii;

anchetă publică a unui standard - acordarea unei perioade de timp suficiente pentru examinarea unui standard sau proiect de standard de către părțile interesate, care pot prezenta observații și propuneri scrise pe marginea acestora în scopul stabilirii consensului;

comitet tehnic – structură de lucru care desfășoară activitatea de standardizare pe domenii specifice, fără personalitate juridică, înființată în cadrul organismului național de standardizare și în care părțile interesate își desemnează reprezentanți;

conformitate cu un standard – îndeplinirea tuturor cerințelor dintr-un standard;

document de standardizare - orice specificație tehnică, alta decât un standard, adoptată de o organizație de standardizare pentru aplicare repetată sau continuă și a cărei respectare nu este obligatorie; *Documente de standardizare sunt* specificații tehnice (TS), rapoarte tehnice (TR); Chiduri CEN; Chiduri ISO ș.a.

infrastructură a calității – ansamblul de entități care desfășoară activități în domeniul standardizării, metrologiei, evaluării conformității, acreditării și asigurării calității, activități necesare dezvoltării tehnologiilor, producției, serviciilor și comerțului;

fond național de standarde – totalitatea standardelor și documentelor de standardizare moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări deținute de organismul național de standardizare.

organism de standardizare – organism cu activitate de standardizare recunoscut la nivel național, regional sau internațional, care are ca principală funcție, în conformitate cu statutul lui, elaborarea și aprobarea sau adoptarea de standarde care sunt puse la dispoziția publicului;

organism național de standardizare – organism la nivel național, care este împuternicit să devină membru național în organizațiile internaționale și regionale de standardizare corespunzătoare;

parte interesată – persoană, grup sau organizație, inclusiv autoritățile publice, care au un interes sau preocupare în activitatea de standardizare și anume: producători, vânzători, asociații

de consumatori, asociații sau organizații patronale și sindicale, întreprinderi micro, mici și mijlocii, instituții de învățământ, de proiectare, de cercetare, laboratoare de încercări, organisme de certificare, autorități de supraveghere a pieței și alte persoane juridice și fizice interesate;

prezumție de conformitate – presupunere, în vigoare pînă la demonstrarea contrariului, a faptului că un produs sau un serviciu corespunde cerințelor specificate în reglementarea tehnică aplicabilă;

program de standardizare – program de lucru al unui organism de standardizare, care conține lista de teme ce fac obiectul activității de standardizare;

produs – orice produs fabricat industrial și orice produs agricol, inclusiv produsele de pescărie;

reglementare – document care conține reguli cu caracter obligatoriu și care este adoptat de către o autoritate a statului;

serviciu – orice activitate economică independentă, prestată în mod obișnuit în schimbul unei remunerații”.

referință directă la standarde în reglementări – referință la standarde conform căreia singurul mijloc de a satisface condițiile respective dintr-o reglementare este de a fi în conformitate cu standardele citate ca referință;

referință indirectă la standarde în reglementări – referință la standarde armonizate, conform căreia unul din mijloacele de a satisface condițiile respective dintr-o reglementare este de a fi în conformitate cu aceste standarde;

referință datată (la standarde) – referință la standarde prin identificarea unuia sau mai multor standarde specifice în așa fel încît revizuirile ulterioare ale acestor standarde să fie aplicabile doar în cazul modificării reglementării;

referință nedată (la standarde) – referință la standarde prin identificarea unuia sau mai multor standarde specifice în așa fel încît revizuirile ulterioare ale acestor standarde să fie aplicabile fără a se impune necesitatea modificării reglementării;

specificație tehnică – document care prevede cerințe tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un produs, un proces un serviciu sau un sistem și care stabilește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

a) caracteristicile necesare ale unui produs, inclusiv nivelurile de calitate, performanță, interoperabilitate, protecție a mediului, sănătate, siguranță sau dimensiuni, precum și cerințele aplicabile produsului în ceea ce privește denumirea sub care este vîndut, terminologia, simbolurile, încercările și metodele de încercare, ambalarea, marcarea sau etichetarea și procedurile de evaluare a conformității;

b) metode și procese de producție utilizate în ceea ce privește produsele agricole, produsele destinate consumului uman și animal și produsele medicamentoase, precum și metodele și procesele de producție aferente altor produse, în cazul în care au un efect asupra caracteristicilor acestora;

c) caracteristici necesare ale unui serviciu, inclusiv nivelurile de calitate, performanță, interoperabilitate, protecție a mediului, sănătate publică sau siguranță, precum și cerințe aplicabile furnizorului în ceea ce privește informațiile care trebuie puse la dispoziția beneficiarului;

d) metode și criterii de evaluare a performanței produselor de construcție, de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcție, în legătură cu caracteristicile esențiale ale acestora;

specificație tehnică TIC – o specificație tehnică din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor;

standard – specificație tehnică adoptată de un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie;

standard moldovean – standard aprobat sau adoptat de organismul național de standardizare al Republicii Moldova;

standard internațional – standard adoptat de un organism de standardizare internațional;

standard european – standard adoptat de o organizație de standardizare europeană;

standard armonizat – un standard european, adoptat pe baza unei solicitări din partea Comisiei Europene pentru aplicarea legislației de armonizare a Uniunii;

standard interstatal – standard adoptat de către Consiliul Euro-Asiatic de Standardizare, Metrologie și Certificare;

standard moldovean conflictual – standard moldovean care are același domeniu de aplicare cu un standard european sau internațional și care conține condiții în contradicție cu cele din standardul european, internațional, interstatal sau al unei alte țări.

standardizare – activitate specifică desfășurată de un organism de standardizare recunoscut prin care sunt elaborate, aprobate, adoptate, revizuite, modificate și anulate standarde și alte documente de standardizare, destinate unei utilizări comune și repetate;

standardizare națională – standardizare care se desfășoară la nivelul unei țări de către organismul național de standardizare desemnat.

Articolul 3. Obiectivele standardizării naționale

(1) Activitatea de standardizare națională este activitate de interes public general și contribuie la:

- a) creșterea competitivității economiei naționale;
- b) înlăturarea barierelor tehnice din calea comerțului;
- c) protecția sănătății și vieții oamenilor și a intereselor consumatorilor;
- d) protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor;
- e) asigurarea interschimbabilității și compatibilității produselor;
- f) promovarea rezultatelor inovării și progresului tehnic;
- g) facilitarea aplicării legislației;
- h) reprezentarea intereselor naționale în activitatea de standardizare internațională, europeană și interstatală.

Articolul 4. Principiile standardizării naționale

În activitatea de standardizare națională se aplică următoarele principii:

- a) elaborarea și adoptarea standardelor moldovene pe bază de consens al părților interesate;
- b) participarea tuturor părților interesate;
- c) coerența și disponibilitatea publică a standardelor;
- d) transparență și eficiență în activitatea de standardizare;
- e) caracterul voluntar al aplicării standardelor moldovene;
- f) independență față de orice posibil interes particular;
- h) corelarea standardelor moldovene cu evoluția legislației și stadiul tehnicii;
- i) respectarea regulilor de standardizare europeană și internațională.

Capitolul II SISTEMUL NAȚIONAL DE STANDARDIZARE

Articolul 5. Organismul național de standardizare

(1) Activitatea de standardizare națională se realizează de către organismul național de standardizare.

(2) În calitate de organism național de standardizare se desemnează Institutul Național de Standardizare;

(3) Institutul Național de Standardizare este o instituție publică subordonată organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(4) Institutul Național de Standardizare își desfășoară activitatea în baza prezentei legi, regulamentului de organizare și funcționare aprobat de Guvern și conformitate cu regulile de standardizare ale Organizațiilor Internaționale și Europene de Standardizare la care Republica Moldova este membru.

(5) Directorul Institutului Național de Standardizare este numit în funcție pe bază de concurs, prin ordinul conducătorului organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(6) Condițiile privind numirea și eliberarea din funcție a directorului Institutului Național de Standardizare, precum și atribuțiile acestuia sunt stabilite în regulamentul de organizare și funcționare a Institutului Național de Standardizare.

(7) Guvernul asigură ca Institutul Național de Standardizare să dispună de spațiu cu titlu gratuit și de resurse financiare pentru îndeplinirea adecvată a atribuțiilor în calitate de organism național de standardizare pe plan național, european, internațional și interstatal.

Articolul 6. Atribuțiile principale ale Organismului național de standardizare

(1) Organismul național de standardizare are următoarele atribuții principale:

- a) stabilirea regulilor de standardizare națională;
- b) elaborarea, aprobarea și realizarea Programului de standardizare națională;
- c) elaborarea și aprobarea standardelor moldovene;
- d) adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, precum și adoptarea altor documente de standardizare ca standarde moldovene, inclusiv elaborarea versiunii în limba de stat;
- e) examinarea, modificarea, revizuirea, reconfirmarea și anularea standardelor moldovene;
- f) evidența standardelor moldovene;
- g) asigurarea disponibilității publice a informațiilor referitoare la standardele moldovene și a altor publicații relevante privind standardizarea națională;
- h) comercializarea standardelor;
- i) constituirea, înregistrarea și coordonarea activității comitetelor tehnice naționale de standardizare;
- j) elaborarea și publicarea Buletinului de Standardizare și a altor publicații din domeniul standardizării naționale;
- k) participarea la activitatea de standardizare europeană, internațională și interstatală;
- l) reprezentarea Republicii Moldova ca membru în organizațiile europene, internaționale și interstatală de standardizare;
- m) participarea la schimbul de informații privind standardele și activitatea de standardizare, în cadrul sistemului european, internațional și interstatal de standardizare potrivit tratatelor internaționale la care RM este parte;
- n) formarea și gestionarea fondului național de standarde;
- o) asigurarea lucrărilor de secretariat ale Consiliului de standardizare;
- p) îndeplinirea obligațiilor ce revin din reprezentarea RM în organizațiile europene, internaționale și interstatale de standardizare;
- q) prestarea serviciilor de consultanță și instruire în domeniul standardizării;
- r) dezvoltarea și implementarea mărcilor de conformitate cu standardele moldovene, inclusiv acordarea dreptului de utilizare a acestora;
- s) formarea bazei de reglementări;
- ș) prestarea serviciilor de evaluare a conformității;
- t) avizarea, la solicitarea autorităților publice, a proiectelor de reglementări care au legătură cu standardele și standardizarea, inclusiv a proiectelor de liste cu standarde armonizate;
- ț) participarea la programe și proiecte în standardizare cu finanțare națională, europeană, internațională sau interstatală;
- u) colaborarea în domeniul standardizării cu organisme de standardizare din alte țări;
- v) promovarea aplicării standardelor, inclusiv în cadrul programelor didactice de specialitate ale instituțiilor de învățământ;
- w) exercitarea, în legătură cu scopul său principal, a oricăror altor atribuții prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative.

(2) Organismul național de standardizare are dreptul exclusiv privind exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) – o).

(3) Pentru serviciile prestate prevăzute la alin. (1), lit. h), r), t), precum și pentru alte servicii, organismul național de standardizare are dreptul să stabilească și să încaseze taxe.

(4) Nomenclatorul și tarifele serviciilor în domeniul standardizării prestate contra plată de Institutul Național de Standardizare și Metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de către Institutul Național de Standardizare se aprobă de Guvern.

Articolul 7. Consiliul de standardizare

(1) Pe lângă organismul național de standardizare funcționează, Consiliul de standardizare, care este un organism consultativ pe probleme de strategie și dezvoltare în domeniul standardizării.

(2) Consiliul de standardizare este format din reprezentanți ai părților interesate. Membru permanent al Consiliului de standardizare este un reprezentant al organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(3) Modul de organizare, atribuțiile funcționale, componența, precum și modul de alegere/numire a membrilor Consiliului de standardizare sînt stabilite în regulamentul de organizare și funcționare al acestuia, care se elaborează și se aprobă de către organismul național de standardizare.

(4) Lucrările de secretariat ale Consiliului de standardizare sînt asigurate de organismul național de standardizare.

(5) Consiliul de standardizare are următoarele atribuții principale:

- a) avizarea Programului de standardizare națională;
- b) avizarea strategiei de dezvoltare a organismului național de standardizare și a planurilor anuale de activitate;
- c) participarea la elaborarea politicii naționale de standardizare;
- d) formularea de propuneri privind regulile de standardizare;
- e) avizarea raportului anual/trimestrial de activitate al Institutului Național de Standardizare înaintea aprobării acestuia de către organul de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității;
- f) aprobarea înființării de noi comitete tehnice naționale de standardizare;

Articolul 8. Comitetele tehnice de standardizare

(1) Comitetele tehnice de standardizare sînt grupuri de lucru ale Organismului Național de Standardizare, create în diverse domenii ale economiei naționale la propunerea și în interesul părților interesate pentru a realiza lucrări de standardizare la nivel național, regional și internațional. Domeniile de activitate ale comitetelor tehnice naționale de standardizare trebuie să fie aliniate la cele ale comitetelor tehnice de standardizare ale organizațiilor internaționale și/sau europene de standardizare, dar pot fi și domenii de activitate naționale proprii.

(2) Comitetele tehnice de standardizare se creează de către organismul național de standardizare.

(3) Componența și atribuțiile comitetelor tehnice de standardizare, modul de constituire, înregistrare și de funcționare a acestora se stabilesc de către organismul național de standardizare prin regulile de standardizare națională.

(4) Atribuțiile principale ale comitetelor tehnice naționale de standardizare sunt:

- a) elaborarea, modificarea, examinarea periodică sau revizuirea standardelor moldovene;
- b) prezentarea propunerilor cu argumentele de rigoare în adresa organismului național de standardizare, privind adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări, precum și a propunerilor de înlocuire a standardelor moldovene conflictuale sau anulare a standardelor depășite;
- c) examinarea proiectelor de standarde europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări, în vederea adoptării acestora ca standarde moldovene;
- d) alte atribuții prevăzute de regulile de standardizare;

(5) Participarea la activitatea comitetelor tehnice de standardizare este deschisă tuturor părților interesate.

Articolul 9 Regulile de standardizare națională

(1) Organismul național de standardizare elaborează standardele moldovene, care stabilesc regulile de standardizare națională, în conformitate cu regulile de standardizare europeană, internațională și interstatală.

(2) Regulile de standardizare națională cuprind:

a) modul de elaborare, aprobare, adoptare, publicare, examinare periodică, aplicare, revizuire, modificare și anulare a standardelor moldovene;

b) modul de adoptare în calitate de standarde moldovene a standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări;

c) modul de constituire, organizare și funcționare a comitetelor tehnice de standardizare;

d) modul și condițiile de participare la standardizarea națională a părților interesate;

e) modul de participare la standardizarea europeană, internațională și interstatală;

f) modul de aplicare al standardelor moldovene;

g) evidența standardelor moldovene;

h) alte prevederi privind activitatea de standardizare.

Capitolul III

STANDARDELE MOLDOVENE ȘI APLICAREA LOR

Articolul 10. Standarde moldovene

(1) Standardele moldovene originale sunt standardele care se elaborează în cadrul standardizării naționale și se aprobă de către organismul național de standardizare.

(2) Standardele moldovene originale se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, numărul standardului și anul publicării acestuia. Sigla SM semnifică “standard moldovean” și se aplică numai pe standardele moldovene.

(3) Prevederile standardelor moldovene originale:

a) nu trebuie să conțină prevederi care contravin legislației în vigoare;

b) se bazează pe realizările moderne ale științei, tehnicii și tehnologiei și sunt relevante pentru piața națională.

(4) Standardele moldovene originale se elaborează în limba de stat.

(5) Standardele moldovene originale se elaborează de către comitetele tehnice de standardizare la propunerea oricărei părți interesate.

(6) Proiectele de standarde moldovene se plasează pentru o perioadă de 60 zile, pe pagina web. a organismului național de standardizare, pentru anchetă publică.

Articolul 11. Adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări în calitate de standarde moldovene

(1) Standardele europene, internaționale, interstatale, ale altor țări și alte documente de standardizare se pun în aplicare în Republica Moldova prin adoptarea acestora ca standarde moldovene, conform cerințelor stabilite în regulile de standardizare naționale și în temeiul acordurilor semnate cu organizațiile și organisme de standardizare respective.

(2) Standardele europene, internaționale, interstatale, ale altor țări și alte documente de standardizare se adoptă la nivel național ca standarde moldovene prin una din următoarele metode:

a) elaborarea versiunii în limba de stat;

b) filă de confirmare;

c) notificare.

(3) Standardele europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, adoptate în calitate de standarde moldovene, se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, care va fi urmată de combinația de litere și cifre (indicativul standardului) care identifică standardele europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări adoptate, precum și anul adoptării la nivel național.

(4) În cazul adoptării standardelor europene și internaționale, standardele moldovene conflictuale se anulează.

(5) *Standardul anulat*, care nu mai corespunde stadiului tehnicii sau este depășit, poate fi aplicat la decizia și sub responsabilitatea utilizatorului.

(6) Specificațiile tehnice europene din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor TIC se adoptă în calitate de specificații tehnice TIC moldovene la solicitarea oricărei părți interesate.

Articolul 12. Examinarea periodică a standardelor moldovene

(1) Standardele moldovene se examinează periodic pentru a stabili dacă acestea pot fi aplicate în continuare. Rezultatul examinării periodice a standardelor moldovene este confirmarea, modificarea, revizuirea sau anularea acestora.

(2) Examinarea periodică a standardelor moldovene se efectuează cel puțin o dată la 5 ani de la data aprobării sau de la data ultimei confirmări, modificări sau revizuirii.

Articolul 13. Aplicarea standardelor moldovene

(1) Aplicarea standardelor moldovene, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3) din prezentul articol, este voluntară.

(2) Aplicarea unui standard moldovean, poate deveni obligatorie, în totalitate sau în parte, pe întreg teritoriul țării sau pe plan local, numai printr-o reglementare în care se face referință directă, datată sau nedată, la acest standard, în cazul în care considerentele de ordin public, de protecție a vieții, a sănătății și a securității oamenilor, a mediului și a intereselor consumatorilor fac necesară o astfel de măsură.

(3) Îndeplinirea cerințelor standardelor armonizate în domenii reglementate, oferă prezumția de conformitate cu cerințele reglementării tehnice aplicabile.

(4) Oricine declară conformitatea cu un standard moldovean, printr-o marcă, declarație sau certificat, trebuie să dețină standardul respectiv, obținut în condițiile prezentei legi.

(5) Dreptul de interpretare oficială a prevederilor din standardele moldovene aparține în exclusivitate organismului național de standardizare.

Articolul 14. Referințe la standarde moldovene

(1) În scopul facilitării aplicării legislației cu caracter tehnic, standardele pot fi citate în actele normative și legislație prin referințe directe, indirecte, datate sau nedate.

(2) Referințele la standarde în actele normative și legislative trebuie să prevadă explicit, că aplicarea acestora reprezintă modalitatea recomandată, fără a fi singura însă, pentru a demonstra conformitatea cu cerințele din actele normative și legislative respective.

(3) Reglementările cuprind numai referiri la standardele moldovene elaborate și aprobate la nivel național, precum și la standardele moldovene care adoptă la nivel național standarde europene, internaționale sau alte documente de standardizare, conform art. 11, alin. (1) și (2).

(4) Referințele directe în reglementări trebuie să fie făcute doar la standardele moldovene publicate în limba de stat.

Articolul 15. Disponibilitatea publică și difuzarea standardelor

(1) Standardele moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, inclusiv și proiectele lor, sunt considerate opere științifice în sensul Legii privind dreptul de autor și drepturilor conexe nr. 139 din 02.07.2010 și sunt protejate prin drepturi de autor.

(2) Drepturile de autor asupra standardelor moldovene aparțin organismului național de standardizare.

(3) Asigurarea respectării și valorificarea drepturilor de autor asupra standardelor europene (regionale), internaționale ale altor țări pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează de organismul național de standardizare, în conformitate cu prevederile acordurilor semnate cu organizațiile de standardizare respective.

(4) Informația privind datele bibliografice ale standardelor moldovene este publică și este disponibilă pe pagina-web a organismului național de standardizare și în publicațiile acestuia.

(5) Standardele moldovene, inclusiv cele la care se fac referințe în actele normative și legislative, sunt disponibile publicului prin comercializarea acestora.

(6) Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea standardelor moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări se admite numai dacă există acordul scris prealabil al organismului național de standardizare.

(7) Pentru reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea standardelor moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, organismul național de standardizare poate stabili și încasa taxe.

Capitolul IV **ACTIVITATEA DE STANDARDIZARE**

Articolul 16. Planificarea activității de standardizare

(1) Elaborarea și adoptarea standardelor moldovene se efectuează în conformitate cu Programul de standardizare națională.

(2) Organismul național de standardizare, elaborează anual Programul de standardizare națională în baza propunerilor părților interesate.

(3) Programul de standardizare națională este structurat pe secțiuni în care sînt reflectate principalele direcții ale activității de standardizare națională, dintre care fac parte:

- a) elaborarea standardelor moldovene originale;
- b) modificarea, examinarea periodică și revizuirea standardelor moldovene;
- c) adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări ca standarde moldovene;

(4) Programul de standardizare națională va conține indicativul și/sau titlul standardului propus pentru elaborare, adoptare, examinare periodică, revizuire sau modificare, partea interesată – solicitantul și termenul planificat pentru elaborare, adoptare, examinare periodică, revizuire sau modificare a standardului.

(5) Proiectul Programului de standardizare națională se supune consultării publice pe o perioadă de 30 de zile, prin publicarea acestuia pe pagina web a organismului național de standardizare.

(6) Programul de standardizare națională se avizează de către Consiliul de standardizare și se aprobă de către conducătorul organismului național de standardizare.

(7) Programul de standardizare națională, aprobat se publică pe pagina web a Organismului național de standardizare și în Buletinul de standardizare.

(8) Programul de standardizare națională aprobat poate fi rectificat pe parcursul anului ori de cîte ori este necesar, cu respectarea procedurii pentru elaborarea, aprobarea și publicarea acestuia.

(9) Orice parte interesată poate formula și depune la organismul național de standardizare propuneri de elaborare, adoptare, examinare periodică, revizuire sau modificare a unui standard moldovean, cu respectarea regulilor de standardizare națională.

Articolul 17. Participarea la activitatea de standardizare internațională, europeană și interstatală.

(1) Participarea la activitățile de standardizare, internațională, europeană și interstatală este de interes public general și se efectuează de către organismul național de standardizare, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Organismul național de standardizare reprezintă Republica Moldova ca membru în următoarele organizații europene, internaționale și interstatale de standardizare:

- a) CEN – Comitetul European de Standardizare;
- b) CENELEC - Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică;
- c) ETSI – Institutul European de Standardizare în Telecomunicații;
- d) ISO - Organizația Internațională de Standardizare;
- e) IEC – Comisia Electrotehnică Internațională;
- f) EASC – Consiliul Euro-Asiatic de Standardizare, Metrologie și Certificare.

(3) Orice parte interesată din Republica Moldova poate să participe, prin intermediul organismului național de standardizare, la activitățile de standardizare națională, internațională, europeană și interstatală cu respectarea regulilor de standardizare.

(4) Sumele necesare pentru achitarea cotizațiilor de membru la organizațiile europene, internaționale și interstatale de standardizare anual se prevăd distinct în bugetul de stat.

Capitolul V

RELAȚIILE AUTORITĂȚILOR CU ORGANISMUL NAȚIONAL DE STANDARDIZARE

Articolul 18. Organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

1) Politica națională în domeniul standardizării se elaborează de către Ministerul Economiei care este organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(2) Activitatea de standardizare se reglementează prin prezenta lege precum și prin alte acte normative promovate de organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(3) În calitate de responsabil al infrastructurii calității, organul central de specialitate al administrației publice îndeplinește următoarele atribuții în legătură cu standardizarea națională:

a) asigură măsurile necesare în vederea corelării politicii naționale în domeniul standardizării cu obligațiile Republicii Moldova în acest domeniu, rezultate din acordurile încheiate;

b) participă, la solicitarea autorităților, la elaborarea actelor normative care au tangență cu standardizarea națională;

c) asigură, conform regulamentului aprobat, monitorizarea activității de standardizare desfășurate de către organismul național de standardizare;

d) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al Institutului Național de Standardizare;

e) participă la activitatea Consiliului de standardizare, prin desemnarea membrului permanent în componența acestuia;

f) reprezintă Republica Moldova în comisiile interguvernamentale de colaborare economică comercială și tehnico-științifică în domeniul standardizării, la care Republica Moldova este parte, și exercită, în limitele competenței sale, obligațiile condiționate de aceste comisii;

g) asigură participarea organismului național de standardizare la activitatea organizațiilor internaționale și regionale de standardizare;

h) aprobă Regulamentul privind monitorizarea activității organismului național de standardizare.

Articolul 19. Autoritățile publice în relație cu organismul național de standardizare.

(1) Pentru asigurarea coerenței între reglementări și standardele moldovene, autoritățile publice participă la activitatea de standardizare prin desemnarea reprezentanților în comitetele tehnice de standardizare din domeniile de competență a autorităților.

(2) Autoritățile publice au obligația să consulte organismul național de standardizare în procesul de elaborare a actelor normative și legislative care fac referire sau au legătura cu standardele moldovene sau standardizarea națională;

(3) Autoritățile publice pot propune elaborarea, aprobarea, adoptarea, modificarea, revizuirea sau anularea standardelor moldovene pentru sprijinirea aplicării unor acte normative.

Capitolul VI

FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE STANDARDIZARE

Articolul 20. Sursele de finanțare

Sursele de finanțare ale activității de standardizare sunt:

- a) veniturile generale și sursele financiare de la bugetul de stat;
- b) veniturile colectate de organismul național de standardizare, obținute din:
  - taxele percepute în baza alineatului (3) de la art. 6;
  - chiria sau darea în arendă a spațiilor/încăperilor;
  - donații, sponsorizări și alte mijloace bănești obținute în condițiile legii;
- c) resursele proiectelor finanțate din surse externe.

Articolul 21. Destinația mijloacelor financiare

(1) Veniturile generale și sursele financiare de la bugetul de stat, precum și veniturile colectate ale Institutului Național de Standardizare se utilizează pentru:

- a) realizarea Programului de standardizare națională în partea ce ține de adoptarea standardelor europene și internaționale ca standarde moldovene, inclusiv publicarea versiunii în limba de stat;
- b) întreținerea organismului național de standardizare;
- c) reprezentarea Republicii Moldova, în calitate de membru, în cadrul organizațiilor de standardizare europene, internaționale și interstatale, menționate la art. 17, alin. (2) din prezenta lege, inclusiv achitarea cotizațiilor de membru al acestora;
- d) elaborarea standardelor moldovene în domeniile de interes pentru economia națională;
- e) colaborarea cu organisme de standardizare ale altor țări;
- f) formarea și gestionarea fondului național de standarde;
- g) informatizarea activității organismului național de standardizare;
- h) promovarea importanței și beneficiilor standardizării;
- i) implementarea, certificarea și menținerea în cadrul organismului național de standardizare a sistemelor de management, conform standardelor europene și internaționale;
- (j) formarea bazei de reglementări;
- k) finanțarea altor cheltuieli necesare alinierii sistemului național de standardizare la cel european și internațional.
  - a) dezvoltarea bazei tehnico-materiale a organismului național de standardizare;
  - b) consolidarea capacităților instituționale ale organismului național de standardizare, inclusiv prin instruirea și stimularea personalului acestuia;
  - c) finanțarea altor cheltuieli ce țin de activitatea de standardizare.

Articolul 22. Bugetul Institutului Național de Standardizare

(1) Bugetul de venituri și cheltuieli al Institutului Național de Standardizare se aprobă anual, de către organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Institutul Național de Standardizare prezintă organului central de specialitate al administrației publice, responsabil de infrastructura calității, rapoarte privind executarea bugetului de venituri și cheltuieli, în modul stabilit de legislație.

(3) Veniturile colectate ale Institutului Național de Standardizare se constituie și se utilizează în conformitate cu regulamentul de constituire și utilizare a veniturilor colectate, aprobat de Guvern.

(4) Mijloacele financiare ale bugetelor componente ale bugetului Institutului Național de Standardizare sunt gestionate prin cont unic trezorerial și prin alte conturi bancare.

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 23.

Prezenta lege intră în vigoare din data publicării.

Articolul 24.

Guvernul, în termen de 6 luni va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

Articolul 25. La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă legea nr. 590-XIII din 22.09.1995 cu privire la standardizare (Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 99-102, art. 238)

Notă informativă la proiectul legii privind standardizarea națională

Proiectul de lege „Cu privire la standardizarea națională” a fost elaborat în vederea realizării Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada anilor 2014-2016, aprobat prin HG nr. 808 din 07.10.2014.

Proiectul de lege are scopul armonizării cadrului legal național cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului, precum și actualizarea cadrului juridic existent în domeniul standardizării și întărirea capacității organismului național de standardizare în vederea respectării obligațiilor Moldovei în activitatea de standardizare europeană și internațională.

La elaborarea proiectului de lege în cauză au fost luate în considerare propunerile și obiecțiile experților europeni din cadrul proiectului twinning MD/13/ENP/TR/14 „Consolidarea sectorului standardizării și metrologiei în conformitate cu cele mai bune practici din statele membre ale UE”.

Luând în considerare că Republica Moldova (RM) încă nu este membru al Uniunii Europene, proiectul de lege prezintă armonizarea cu cerințele Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, în măsura situației reale economice a republicii, deoarece, nefiind membru al UE, nu toate prevederile actului comunitar sunt aplicabile în RM (De exemplu finanțarea ONS).

Procesul de elaborare a fost precedat de o analiză comparativă cu legislația comunitară. S-a examinat volumul prevederilor necesare de a fi actualizate sau completate, în contextul politic, social și economic, ținând cont de vectorul european al RM, raporturile sociale care urmează a fi reglementate și alte aspecte. În rezultat, s-a constatat, că este necesar de efectuat modificări și completări semnificative pe tot parcursul legii în vigoare pentru a îmbunătăți și actualiza cadrul legal, și principalul, necesitatea prezentării proiectului de lege într-o structură nouă.

Având în vedere evoluția standardizării la nivel european și internațional, la general, s-au stabilit următoarele aspecte ce țin de actualizarea și completarea cadrului juridic din domeniul standardizării:

1. De armonizat termenii și definițiile din legislația națională în domeniul standardizării cu prevederile Regulamentului (UE) 1025/2012. În același timp, de specificat un șir de termeni actuali cum ar fi „standard conflictual”, „standard anulat”, „anchetă publică” și altele.

2. Nu mai este actuală menținerea „codurilor de bună practică”, „prestandardelor și a standardelor de firmă” ca categorie de documente de standardizare.

3. De completat scopurile standardizării cu elemente importante la care contribuie standardizarea, de reformulat și completat principiile care guvernează standardizarea, conform Ghidului 20 CEN-CENELEC „Ghid privind criteriile membrilor CEN și CENELEC”, ținând cont de rolul standardelor și standardizării și evoluția standardizării moderne,

4. De reformulat atribuțiile INS în calitate de organism național de standardizare în acord cu regulile standardizării europene.

5. Pentru a respecta principiul independenței – principiu care guvernează standardizarea europeană, de exclus identificarea organului de specialitate al administrației publice, responsabil de infrastructura calității, ca parte a sistemului național de standardizare și de inclus într-un capitol aparte „Relațiile autorităților cu Organismul național de standardizare”.

6. Pentru o reglementare coerentă și concisă a problematicii standardelor, ca rezultate ale activității de standardizare a fost necesar de elaborat capitol distinct „Standardele moldovene și aplicarea lor”.

7. Deoarece Planificarea activității de standardizare și transparența acestei planificări este un element foarte important și este prezent în mod distinct în Regulamentul european nr. 1025/2012 s-a propus elaborarea unui capitol distinct cu această tematică și în proiectul de lege vizat.

8. De asemenea, experții europeni au venit cu recomandări de a fi eliminate prevederile repetitive și a celor ce țin de reguli de metodologie și tehnică în standardizare, care sunt stipulate în standardele moldovene privind regulile de standardizare națională. Iar, pentru o succesiune logică, rațiuni de claritate și suplețea a textului de prezentat proiectul într-o structură nouă.

9. Având în vedere, că actul normativ reglementează sistemul național de standardizare, cel care beneficiază de recunoașterea și sprijinul statului și este organizat în beneficiul interesului public general, titlul actului legislativ trebuie să reflecte acest lucru. Respectiv titlul va fi „LEGE cu privire la standardizarea națională”.

Ca urmare, pentru a asigura adaptarea legislației naționale la prevederile expuse în Regulamentul european nr. 1025/2012 și pentru a actualiza cadrul juridic existent cu aspecte care țin de dezvoltarea standardizării naționale în condiții de eficiență, transparență și viabilitate, care să permită respectarea angajamentelor ONS de membru în organizațiile europene și internaționale, și ținând cont de faptul că fondul de idei trebuie să fie exprimat în actul legislativ astfel ca materia reglementată să aibă un aspect ordonat și sistematizat, este necesară elaborarea și adoptarea unui nou cadru legislativ, respectiv a Legii privind standardizarea națională.

Astfel proiectul de lege „Cu privire la standardizarea națională” reglementează, în principal, următoarele:

1. Organizarea și modul de funcționare al organismului național de standardizare (ONS), inclusiv reprezentarea RM în organizațiile regionale (europene, interstatale) și internaționale de standardizare. Sunt stipulate atribuțiile principale ale ONS, care vizează organizarea standardizării la nivel național, participarea în activitatea de standardizare regională și internațională, informarea și participarea la schimbul de informații, cooperarea cu autoritățile publice în vederea asigurării coerenței între procesul de reglementare și cel de standardizare ș.a.

2. Regimul standardelor moldovene elaborate în cadrul standardizării naționale și a standardelor regionale (europene și interstatale) și internaționale adoptate la nivel național ca standarde moldovene, respectiv modul în care standardele pot fi referite în legislație, urmărindu-se principiile legislației comunitare și evitarea impunerii de bariere netarifare în calea comerțului; protecția dreptului de autor.

3. Asigurarea unui sistem de standardizare transparent, eficient și deschis tuturor părților interesate. În contextul armonizării legislației naționale cu cea comunitară, organizarea activității de standardizare la nivel național trebuie să respecte principiile standardizării europene și internaționale – transparența și participarea tuturor părților interesate. Eficiența activității de standardizare națională presupune și o planificare îmbunătățită și transparentă printr-un program de lucru anual, care este supus schimbului de informații, prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012. Suplimentar, este prevăzută participarea deschisă în standardizare a tuturor părților interesate, inclusiv a autorităților publice.

4. Relațiile organismului național de standardizare cu autoritățile statului. Având în vedere importanța standardizării ca instrument de sprijinire a legislației și a politicilor publice este important să existe o colaborare coerentă și eficientă între organismul de standardizare și autoritățile publice. Este prevăzută colaborarea ONS cu toate autoritățile publice în ceea ce privește participarea acestuia la elaborarea actelor normative care au legătură cu standardele și standardizarea. În calitate de coordonator al infrastructurii calității, Ministerul Economiei este autoritatea în a cărei sferă de competență se află activitatea de standardizare națională, fiind prevăzute atribuții în acest sens.

5. Asigurarea unui sistem de standardizare național viabil. Proiectul stabilește cadrul legal legislativ necesar asigurării finanțării certe a activității organismului național de standardizare, care s-ăi ofere acestuia posibilitatea exercitării atribuțiilor specifice unei entități de interes public general.

Promovarea acestei legi va contribui la asigurarea unei eficiențe economice sporite, creșterea competitivității economiei naționale, protejarea consumatorilor și a mediului și facilitarea exportului pe piețele externe.

Asigurarea unui sistem național de standardizare viabil are impact favorabil asupra mediului de afaceri, standardizarea fiind cel mai important instrument de susținere în competiția

economică, prin intermediul căruia se deschid piețele și se asigură protecția mediului, siguranța, securitatea, sănătatea, accesul la informație și o calitate superioară a produselor/serviciilor.
Implementarea proiectului de lege nu necesită surse financiare.

Viceministru

Valeriu TRIBOI